# ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ( πρώτο τμήμα )
11 Ιουλίου 1985 *

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις 255 και 256/83,

**R.**, πρώην υπάλληλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κάτοικος Wouwse Plantage ( Κάτω Χώρες ), εκπροσωπούμενος και επικουρούμενος από τους Jacques Putzeys και Xavier Leurquin, δικηγόρους Βρυξελλών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Nickts, δικαστικό επιμελητή, 17, boulevard Royal,

προσφεύγων,

κατά

**Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων**, εκπροσωπούμενης από το νομικό της σύμβουλο Δημήτριο Γκουλούση, επικουρούμενο από τον Robert Andersen, δικηγόρο Βρυξελλών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Manfred Beschel, μέλος της νομικής της υπηρεσίας, κτίριο Jean Monnet, Kirchberg,

καθής,

που έχουν ως αντικείμενο αντιστοίχως: την ακύρωση της από 3 Ιανουαρίου 1983 αποφάσεως της Επιτροπής περί υποβιβασμού κατά βαθμό του προσφεύγοντος και την αποκατάσταση της ηθικής βλάβης που υπέστη ο προσφεύγων από την εν λόγω απόφαση· την καταδίκη της Επιτροπής, ακόμη και στην περίπτωση που κριθεί νόμιμη η απόφαση περί υποβιβασμού, σε αποζημίωση του προσφεύγοντος για την υλική ζημία και την ηθική βλάβη που υπέστη λόγω των υπηρεσιακών πταισμάτων τα οποία διέπραξε η Επιτροπή κατά την πειθαρχική διαδικασία και τα οποία αποτελούν την αποκλειστική αιτία της αναπηρίας που υπέστη ο προσφεύγων,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ( πρώτο τμήμα )

συγκείμενο από τους G. Bosco, πρόεδρο τμήματος, R. Joliet και T. F. O'Higgins, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: C. O. Lenz
γραμματέας: P. Heim

αφού άκουσε το γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 21ης Μαρτίου 1985,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΑΠΟΦΑΣΗ

( Το μέρος που περιέχει τα περιστατικά παραλείπεται )

## Σκεπτικό

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 18 Νοεμβρίου 1983, ο R., πρώην υπάλληλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, άσκησε προσφυγή και αγωγή από τις οποίες η πρώτη σκοπεί την ακύρωση της από 3 Ιανουαρίου 1983 αποφάσεως της Επιτροπής με την οποία επιβλήθηκε στον προσφεύγοντα η πειθαρχική κύρωση του υποβιβασμού κατά βαθμό ενώ με τη δεύτερη ζητείται να αναγνωριστεί, εφόσον η προαναφερθείσα πειθαρχική κύρωση κριθεί έγκυρη, ότι η Επιτροπή διέπραξε κατά την πειθαρχική διαδικασία υπηρεσιακά πταίσματα που προκάλεσαν στον προσφεύγοντα βαριά και ανίατη ασθένεια η οποία οδήγησε στην πρόωρη συνταξιοδότησή του, την 1η Ιουλίου 1983, λόγω αναπηρίας και πρέπει επομένως να καταδικαστεί να αποζημιώσει τον προσφεύγοντα για την υλική ζημία και την ηθική βλάβη που υπέστη.

2 Στις 10 Σεπτεμβρίου 1981, ο O'Kennedy, μέλος της Επιτροπής, γνωστοποίησε στον R. ότι η γενική διεύθυνση προσωπικού και διοικήσεως έλαβε πληροφορίες σύμφωνα με τις οποίες ο τελευταίος είχε υποπέσει σε βαριές παραβάσεις των υποχρεώσεών του ως υπαλλήλου, ιδίως αυτών που υπέχει από τα άρθρα 12 και 17 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων και ότι η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή ( ΑΔΑ ) αποφάσισε κατά συνέπεια να αναθέσει στον Padoa-Schioppa, γενικό διευθυντή οικονομικών και χρηματοδοτικών υποθέσεων, να προβεί σε ακρόαση του R., στις 7 Οκτωβρίου 1981, ενόψει της εφαρμογής του άρθρου 87 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως.

3 Οι προσαπτόμενες στον R. πράξεις συνοψίζονται σε συνημμένο στο έγγραφο του O'Kennedy υπηρεσιακό σημείωμα. Ο R. κατηγορήθηκε ότι παρέβη το άρθρο 12, τρίτη παράγραφος, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως που επιβάλλει στους υπαλλήλους την υποχρέωση να ζητούν άδεια από την ΑΔΑ για την άσκηση εξωτερικής δραστηριότητας, καθόσον, από της προσλήψεώς του από την Επιτροπή το 1966 μέχρι την 1η Μαρτίου 1969 και από 14 Ιανουαρίου 1972 μέχρι και το 1981 άσκησε εξωτερική δραστηριότητα άλλοτε χωρίς άδεια και άλλοτε με άδειες που είχαν χορηγηθεί βάσει ανακριβών δηλώσεων, με το επιβαρυντικό στοιχείο ότι η εν λόγω δραστηριότητα ήταν τελείως ανεπίτρεπτη ως ασκηθείσα κατά πλήρη απασχόληση. Επιπλέον παρέβη το άρθρο 17, πρώτη παράγραφος, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, καθόσον, επί διάστημα 7 ετών περίπου ( 14 Σεπτεμβρίου 1972 έως 18 Απριλίου 1979 ), κοινο-

ποίησε έγγραφα της Επιτροπής που δεν είχαν δοθεί στη δημοσιότητα σε πρόσωπα μη εξουσιοδοτημένα να λαμβάνουν γνώση σχετικώς.

4 Κατά την ακρόαση της 7ης Οκτωβρίου 1981, ο R. υποστήριξε ότι η εξωτερική δραστηριότητα που άσκησε ανταποκρινόταν πλήρως προς την αναφερόμενη στις διαδοχικές αιτήσεις για τη σχετική άδεια που είχε υποβάλει και που κάλυπταν όλη την περίοδο από 25 Σεπτεμβρίου 1972 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1976, η δε αιτίαση ότι άσκησε εξωτερική δραστηριότητα κατά πλήρη απασχόληση ήταν τελείως αβάσιμη. Σχετικά με τη δεύτερη αιτίαση, δήλωσε ότι ουδέποτε διαβίβασε εμπιστευτικά έγγραφα, διευκρινίζοντας ότι ο εμπιστευτικός χαρακτήρας που αποδόθηκε στις πληροφορίες που είχε διαβιβάσει στο πλαίσιο της συνεργασίας του — που παρασχέθηκε δωρεάν και δεν ξεπέρασε το ρόλο απλού ενδιαμέσου — με πρακτορείο ειδήσεων ονομαζόμενο Meconsult, στο οποίο εργαζόταν ο μεγαλύτερος αδελφός του, δημοσιογράφος το επάγγελμα, στηρίχτηκε αποκλειστικά σε κριτήρια και σε δημοσιογραφική πρακτική που διαφέρουν των κριτηρίων τα οποία χρησιμοποιεί η Επιτροπή. Τέλος παρατήρησε ότι οι αιτιάσεις στηρίζονταν σε φάκελο μη πλήρη, από τον οποίο η ΑΔΑ του κοινοποίησε μόνο τρία έγγραφα. Διευκρίνισε δε σχετικώς ότι, αν υπήρχαν άλλες αποδείξεις, η διοίκηση είχε την υποχρέωση να του τις γνωστοποιήσει.

5 Στις 23 Νοεμβρίου 1981, ο R. υπέγραψε το σχέδιο πρακτικών της ακρόασης αφού επέφερε ορισμένες τροποποιήσεις. Ουδέποτε όμως το υπέγραψε στην οριστική του μορφή δεδομένου ότι και ο ίδιος και η Επιτροπή αλληλοκατηγορήθηκαν για αμέλειες και παραλείψεις που κατέστησαν αδύνατη την υπογραφή του.

6 Με έγγραφο της 14ης Μαρτίου 1982 προς το βοηθό προϊστάμενο του τμήματος IX/A/1 της γενικής διευθύνσεως προσωπικού και διοικήσεως, ο R. διαμαρτυρήθηκε για τον πολύ αργό ρυθμό εξελίξεως της διαδικασίας πράγμα που τον άφηνε σε κατάσταση παρατεταμένης αβεβαιότητας ικανής να βλάψει τα συμφέροντα και την υγεία του.

7 Στις 11 και στις 15 Ιουνίου 1982, ο Burke, μέλος της Επιτροπής, υπεύθυνος για θέματα προσωπικού, γνωστοποίησε διαδοχικά στον πρόεδρο του πειθαρχικού συμβουλίου και στον R. την απόφασή του να απευθυνθεί στο πειθαρχικό συμβούλιο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 87 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως και του άρθρου 1 του παραρτήματος IX. Συγχρόνως τους διαβίβασε τη σχετική αναφορά που είχε υπογράψει η ΑΔΑ καθώς και τα παραρτήματά της. Με την αναφορά αυτή προσάπτονται στον R. οι αιτιάσεις της παράβασης των άρθρων 12, τρίτη παράγραφος, και 17, τρίτη παράγραφος, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως ενώ αναγνωρίζεται, όσον

αφορά την πρώτη αιτίαση, ότι η εξωτερική δραστηριότητα που είχε ασκήσει ο ενδιαφερόμενος δεν ήταν πλήρους απασχολήσεως. Ο σχετικός φάκελος διαβιβάστηκε στον R. στις 8 Ιουλίου 1982.

8 Στις 12 Οκτωβρίου 1982 το πειθαρχικό συμβούλιο άκουσε τον R., επικουρούμενο από το δικηγόρο του. Εν συνεχεία στις 19 Νοεμβρίου 1982 προέβη στην εξέταση δύο μαρτύρων, από τους οποίους ο ένας είχε κληθεί από την υπεράσπιση και τέλος άκουσε την αγόρευση του συνήγορου του R. Στις 3 Δεκεμβρίου 1982, το πειθαρχικό συμβούλιο εξέδωσε την αιτιολογημένη γνώμη που προβλέπει το άρθρο 7, πρώτη παράγραφος, του παραρτήματος IX του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως. Με την εν λόγω γνώμη το πειθαρχικό συμβούλιο έκρινε ότι τα έγγραφα που είχε διαβιβάσει ο R. δεν ήταν εμπιστευτικά οπότε δεν συνέτρεχε παράβαση του άρθρου 17, πρώτη παράγραφος, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως. Έκρινε ωστόσο ότι ο R., συμμετέχοντας επί επτά έτη σε δραστηριότητα συνιστάμενη στη διαβίβαση σε τρίτους αντί αμοιβής εγγράφων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και, όπως προέκυψε από το φάκελο, του ΟΟΣΑ, των οποίων μάλιστα η φύση και παρουσίαση τροποποιήθηκε ορισμένες φορές συνειδητά ώστε να αυξηθεί η τιμή τους, διέπραξε βαριά παράβαση του άρθρου 12, πρώτη παράγραφος, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, κατά το οποίο ο υπάλληλος πρέπει να αποφεύγει κάθε πράξη η οποία μπορεί να θίξει την αξιοπρέπεια του λειτουργήματός του. Όσον αφορά την άλλη αιτίαση, το πειθαρχικό συμβούλιο έκρινε ότι κατά την περίοδο από το 1973 μέχρι το 1976 ο R. είχε δηλώσει, για την εξωτερική δραστηριότητα που ασκούσε, αμοιβή που δεν ανταποκρινόταν με αυτή που έλαβε πράγματι και ότι, για την περίοδο από το 1977 ώς το 1982, παρέλειψε να ζητήσει άδεια ασκήσεως εξωτερικής δραστηριότητας, στοιχεία που συνιστούν βαριά παράβαση των υποχρεώσεων που προβλέπει το άρθρο 12, τρίτη παράγραφος, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως. Λαμβάνοντας υπόψη ορισμένα ελαφρυντικά στοιχεία, το συμβούλιο πρότεινε να επιβληθεί στον R. η κύρωση του υποβιβασμού από το βαθμό Α5 στο βαθμό Α6.

9 Με απόφαση της 3ης Ιανουαρίου 1983, η ΑΔΑ υποβίβασε από 4 Ιανουαρίου 1983 τον R. από το βαθμό Α5 στο βαθμό Α6, στον οποίο και του χορήγησε το τέταρτο κλιμάκιο. Η εν λόγω απόφαση στηρίζεται στις αιτιάσεις που έκανε δεκτές το πειθαρχικό συμβούλιο.

10 Με απόφαση της 18ης Αυγούστου 1983 η ΑΔΑ απέρριψε ένσταση του R., ο οποίος άσκησε τότε την υπό κρίση προσφυγή και αγωγή.

11 Με την προσφυγή υπ' αριθ. 255/83, ο R. ζητεί από το Δικαστήριο:

« 1 ) να ακυρώσει την από 3 Ιανουαρίου 1983 απόφαση της καθής με την οποία επιβλήθηκε στον προσφεύγοντα η ποινή του " υποβιβασμού "·

2 ) να ακυρώσει την από 18 Αυγούστου 1983 ρητή απόρριψη της διοικητικής ενστάσεως του προσφεύγοντος·

3 ) να υποχρεώσει την Επιτροπή να καταβάλει στον προσφεύγοντα τη διαφορά αποδοχών από 4 Ιανουαρίου 1983 μεταξύ του ποσού που θα είχε εισπράξει αν είχε εξακολουθήσει την κανονική του σταδιοδρομία στην καθής και του ποσού που εισέπραξε μετά τον υποβιβασμό του και εκείνων που θα εισπράξει βάσει της πρόωρης συνταξιοδοτήσεώς του·

4) να υποχρεώσει την Επιτροπή στην καταβολή χρηματικής ικανοποίησης υπολογιζόμενης, υπό την επιφύλαξη τροποποιήσεων, σε 10 εκατομμύρια βελγικά φράγκα·

5 ) να καταδικάσει την καθής σε όλα τα δικαστικά έξοδα. »

Προς στήριξη των αιτημάτων του, ο προσφεύγων προβάλλει επτά ισχυρισμούς που στηρίζονται σε διάφορες γενικές αρχές του δικαίου καθώς και σε διάφορες διατάξεις του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων.

12 Με τον πρώτο ισχυρισμό, ο προσφεύγων προβάλλει παραβίαση των δικαιωμάτων υπερασπίσεως, δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν του κοινοποίησε όλα τα στοιχεία του φακέλου που είχε στην κατοχή της παρά μόνο εννέα μήνες μετά την έναρξη της πειθαρχικής διαδικασίας. Εξάλλου η Επιτροπή δεν του διευκρίνισε, πριν την ακρόαση της 7ης Οκτωβρίου 1981, αν για τη λήψη του μελετώμενου πειθαρχικού μέτρου ήταν ή όχι αναγκαία η σύγκληση του πειθαρχικού συμβουλίου.

13 Η Επιτροπή απαντά ότι ο R. δεν ζήτησε να του κοινοποιηθούν τα εν λόγω έγγραφα, τα οποία άλλωστε γνώριζε κάλλιστα, όπως αποδεικνύεται από το λεπτομερέστατο σημείωμα που ανέγνωσε κατά την ακρόαση της 7ης Οκτωβρίου 1981. Η Επιτροπή τονίζει επίσης ότι, κατά το στάδιο της εν λόγω ακροάσεως, η διαδικασία ενέπιπτε μεν ήδη στο άρθρο 87 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, είχε όμως ακόμη εντελώς προπαρασκευαστικό χαρακτήρα, δεδομένου ότι η ακρόαση θα επέτρεπε στην ΑΔΑ να αποφασίσει, βάσει των σχετικών διευκρινίσεων, είτε να θέσει την υπόθεση στο αρχείο είτε να κινήσει την πειθαρχική δίωξη σε βάρος του ενδιαφερομένου.

14 Όσον αφορά το πρώτο σκέλος αυτού του ισχυρισμού πρέπει να σημειωθεί πρώτον, ότι σύμφωνα με το άρθρο 2 του παραρτήματος IX του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως ο διωκόμενος ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου υπάλληλος δικαιούται να λάβει πλήρη γνώση του ατομικού του φακέλου καθώς και να λάβει αντίγραφα όλων των εγγράφων της διαδικασίας, από τη στιγμή που του κοινοποιείται η αναφορά με την οποία η ΑΔΑ προσφεύγει στο πειθαρχικό συμβούλιο. Εν προκειμένω, ο σχετικός φάκελος κοινοποιήθηκε πλήρης στον προσφεύγοντα στις 8 Ιουλίου 1982, δεν αμφισβητείται δε ότι ο τελευταίος μπορούσε να ζητήσει και να λάβει κοινοποίηση του φακέλου ήδη από τις 15 Ιουνίου 1982, οπότε πληροφορήθηκε ότι η υπόθεση είχε υποβληθεί στο πειθαρχικό συμβούλιο. Δεδομένου ότι ο ενδιαφερόμενος παρέστη ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου στις 12 Οκτωβρίου 1982, ο χρόνος που είχε έτσι στη διάθεσή του προκειμένου να μελετήσει το φάκελο ανταποκρίνεται στο άρθρο 4 του προαναφερθέντος παραρτήματος IX, το οποίο προβλέπει για την υπεράσπιση προθεσμία 15 ημερών τουλάχιστον από της κοινοποιήσεως της αναφοράς, φαίνεται δε αρκετός ακόμη και για την εξέταση αρκετά περίπλοκου φακέλου, έτσι ώστε δεν μπορεί να λεχθεί ότι ο ενδιαφερόμενος δεν είχε στη διάθεσή του τον αναγκαίο χρόνο για να προετοιμάσει την υπεράσπισή του.

15 Ο προσφεύγων πάντως επικαλείται δικαίωμα να λάβει γνώση του φακέλου, τον οποίο θεωρεί μάλιστα ότι η ΑΔΑ υποχρεούται εξ επαγγέλματος να του διαβιβάσει, ήδη κατά την έναρξη της πειθαρχικής διαδικασίας. Ο προσφεύγων παραπέμπει σχετικώς στην απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 1981 ( Demont, 115/80, Συλλογή 1981, σ. 3147 ) με την οποία το Δικαστήριο έκρινε ότι το άρθρο 4, εδάφιο 2, του παραρτήματος IX δεν μπορεί να ερμηνευτεί κατά την έννοια ότι τα δικαιώματα που εξασφαλίζει στον ενδιαφερόμενο κατά τη διαδικασία ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου και στα οποία περιλαμβάνεται το δικαίωμά του να του κοινοποιηθεί ολόκληρος ο φάκελος δεν αναγνωρίζονται στον υπάλληλο όταν η εναντίον του κινηθείσα πειθαρχική διαδικασία δεν είναι αυτή που προβλέπει το εν λόγω παράρτημα.

16 Πρέπει να σημειωθεί σχετικώς ότι, στην υπόθεση 115/80, η ΑΔΑ αρνήθηκε να κοινοποιήσει το σχετικό φάκελο στο δικηγόρο του ενδιαφερόμενου ενώ εν προκειμένω ο προσφεύγων δεν ζήτησε να του κοινοποιηθεί ο φάκελος πλήρης αλλά ανέφερε απλώς κατά την ακρόαση της 7ης Οκτωβρίου 1981 ότι δεν μπορούσε να υποβάλει παρατηρήσεις επί εγγράφων που δεν του είχαν κοινοποιηθεί.

17 Αν δεν το ζητήσει ο υπάλληλος κατά του οποίου έχει κινηθεί η πειθαρχική διαδικασία, η ΑΔΑ δεν έχει καμιά υποχρέωση να του κοινοποιήσει ολόκληρο το φάκελο, δεδομένου ότι η υποχρέωση αυτή δεν προκύπτει από τον κανονισμό υπηρεσιακής καταστάσεως, ο οποίος δεν περιέχει καμιά σχετική διάταξη, ούτε καν ερμηνευόμενος υπό το φως της προαναφερθείσας απόφασης της 17ης Δεκεμβρίου 1981.

18 Άρα, αν δεν το ζητήσει ο υπάλληλος κατά του οποίου έχει κινηθεί η πειθαρχική διαδικασία, η ΑΔΑ δεν υποχρεούται να του κοινοποιήσει ολόκληρο το σχετικό φάκελο.

19 Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος του λόγου ακυρώσεως, ο προσφεύγων φρονεί ότι το άρθρο 87 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως προβλέπει, αντιστοίχως στην πρώτη και τη δεύτερη παράγραφο, δύο ακροάσεις οι οποίες δεν μπορούν να συμπίπτουν. Επομένως η Επιτροπή οφείλει να διευκρινίζει κάθε φορά αν η ακρόαση πραγματοποιείται στο πλαίσιο διαδικασίας που μπορεί να λήξει με την επιβολή της κυρώσεως της προειδοποιήσεως ή της επιπλήξεως ή διαδικασίας η οποία μπορεί να οδηγήσει στην υποβολή της υποθέσεως στο πειθαρχικό συμβούλιο.

20 Η άποψη του προσφεύγοντος προϋποθέτει ότι η ΑΔΑ γνωρίζει, πριν ορίσει το χρόνο της ακροάσεως, προς ποια μορφή κυρώσεως θα προσανατολίσει τη διαδικασία. Ακριβώς όμως η ακρόαση είναι εκείνη που θα επιτρέψει στο μεν υπάλληλο να δώσει εξηγήσεις ως προς τις αιτιάσεις που του προσάπτονται, στη δε ΑΔΑ να εκτιμήσει τη βαρύτητα των αιτιάσεων αυτών υπό το φως των εξηγήσεων του ενδιαφερόμενου. Είναι παράλογο να απαιτείται από την ΑΔΑ να λάβει ευθύς εξαρχής θέση ως προς τη βαρύτητα της αιτιάσεως, τη στιγμή που μπορεί να προκύψει κατά την ακρόαση ότι δεν συντρέχει παράβαση ή ότι είναι ελαφρότερη ή, αντιθέτως, ότι η παράβαση είναι βαρύτερη από όσο θεωρήθηκε.

21 Εξάλλου, το γεγονός ότι οι δύο παράγραφοι του άρθρου 87 προβλέπουν μία και την αυτή ακρόαση δεν εμποδίζει το σεβασμό των δικαιωμάτων της υπερασπίσεως. Πράγματι, στην περίπτωση που αποφασίζεται να διατυπωθούν κατά του υπαλλήλου αιτιάσεις που μπορούν να επισύρουν κυρώσεις βαρύτερες από την επίκριση ή την επίπληξη, το άρθρο 87, δεύτερη παράγραφος, προβλέπει προσφυγή στο πειθαρχικό συμβούλιο, από τη στιγμή αυτή δε ο ενδιαφερόμενος απολαύει όλων των εγγυήσεων που προβλέπονται στο παράρτημα IX.

22 Με το δεύτερο λόγο ακυρώσεως ο R. προσάπτει στην ΑΔΑ παράβαση των διατάξεων περί της πειθαρχικής διαδικασίας και συγκεκριμένα των άρθρων 86 και 87 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως καθώς και των γενικών αρχών της χρηστής διοίκησης και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, διότι η ΑΔΑ έλαβε την απόφασή της βάσει μη πλήρους φακέλου ενώ παρέλειψε να εξετάσει, και μάλιστα σε αντιπαράσταση με τον προσφεύγοντα, το πρόσωπο που της έδωσε τις πληροφορίες οι οποίες και αποτέλεσαν την αφορμή για την κίνηση της πειθαρχικής διαδικασίας. Η ίδια αιτίαση διατυπώνεται και κατά του πειθαρχικού συμβουλίου, το οποίο επιπλέον δεν εκτίμησε ορθώς τη διάταξη του άρθρου 6 του παραρτήματος IX του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως.

23 Στον υπό κρίση λόγο ακυρώσεως η Επιτροπή αντιτάσσει ότι ο προσφεύγων είχε τη δυνατότητα να προσκομίσει όλα τα χρήσιμα για την υπεράσπισή του στοιχεία, ότι δε ζήτησε ούτε να κληθεί ο πληροφοριοδότης να συμπληρώσει το φάκελο ούτε να εξεταστεί, ότι εν πάση περιπτώσει ούτε η ΑΔΑ ούτε το πειθαρχικό συμβούλιο διαθέτουν εξουσία κλητεύσεως προσώπων ξένων προς τη διοίκηση και τέλος, ότι τα περιστατικά που αναφέρει ο R. ελήφθησαν υπόψη ως ελαφρυντικό υπέρ αυτού στοιχείο.

24 Δυνάμει των γενικών αρχών που διέπουν την πειθαρχική διαδικασία και, όσον αφορά το πειθαρχικό συμβούλιο, δυνάμει του άρθρου 6 του προαναφερθέντος παραρτήματος IX, η ΑΔΑ και το εν λόγω συμβούλιο διαθέτουν εξουσία εκτιμήσεως ως προς το αν παρίσταται ανάγκη να ληφθούν ορισμένα συμπληρωματικά μέτρα στο πλαίσιο της αποδεικτικής διαδικασίας (αίτηση προσκομίσεως εγγράφων, κλήτευση μαρτύρων) ή αν παρέλκει η λήψη τους στην περίπτωση που τα πραγματικά περιστατικά αποδεικνύονται επαρκώς βάσει των εγγράφων που έχουν ήδη στη διάθεσή τους. Ο προσφεύγων, εξάλλου, μπορεί να προτείνει την κλήτευση μαρτύρων ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου.

25 Εν προκειμένω ο προσφεύγων ουδέποτε ζήτησε, κατά την πειθαρχική διαδικασία, την προσκόμιση εγγράφου ευρισκομένου στα χέρια τρίτου που θα μπορούσε, κατά την άποψή του, να συμπληρώσει το φάκελο. Επιπλέον, όταν πρότεινε μάρτυρες, δεν πρότεινε το πρόσωπο που τον είχε καταγγείλει στην ΑΔΑ, ενώ το γνώριζε.

26 Υπό τις συνθήκες αυτές δεν μπορεί επομένως να θεωρηθεί ότι η ΑΔΑ και το πειθαρχικό συμβούλιο παρέβησαν τις υποχρεώσεις τους.

27 Με τον τρίτο λόγο ακυρώσεως ο προσφεύγων προσάπτει στην ΑΔΑ ότι παρέβη το καθήκον παροχής βοηθείας που προβλέπει το άρθρο 24 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, δεδομένου ότι δεν ήλεγξε αμέσως αν τα διαβιβασθέντα έγγραφα ήταν πράγματι εμπιστευτικά και αν ο ενδιαφερόμενος είχε εκπληρώσει τις υπηρεσιακές του υποχρεώσεις έναντι της Επιτροπής, δεν τον προστάτευσε δηλαδή από τις συκοφαντίες των οποίων υπήρξε θύμα.

28 Η Επιτροπή αντιτάσσει ότι η διαδικασία που κινήθηκε κατά του προσφεύγοντος απέδειξε τελικά ότι ο τελευταίος υπέπεσε σε πειθαρχικά παραπτώματα που δικαιολογούν βαριά κύρωση, οπότε, δεν είναι δυνατό να προσάπτεται στην ΑΔΑ ότι παρέβη το καθήκον παροχής βοηθείας διότι κίνησε και διεξήγαγε κατά τον προσήκοντα τρόπο

την πειθαρχική διαδικασία. Είναι εξάλλου αμφίβολο αν μπορεί να προβληθεί εν προκειμένω το καθήκον παροχής βοηθείας που προβλέπεται έναντι του υπαλλήλου ο οποίος υφίσταται δυσφήμιση ή προσβάλλεται κατ' άλλον αθέμιτο τρόπο, λόγω της ιδιότητάς του ή των καθηκόντων που ασκεί.

29 Εν προκειμένω δεν απαιτείται να εξεταστεί αν συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις της εφαρμογής του άρθρου 24 που προβλέπει καθήκον παροχής βοηθείας στην περίπτωση που ο υπάλληλος απειλείται, προσβάλλεται, εξυβρίζεται ή υφίσταται απόπειρες κατά του προσώπου ή της περιουσίας του « λόγω της ιδιότητάς του ή των καθηκόντων του ». Σχετικώς αρκεί να σημειωθεί ότι το εν λόγω άρθρο δεν έχει την έννοια ότι, στην περίπτωση καταγγελίας η οποία οδηγεί στην κίνηση πειθαρχικής διαδικασίας εναντίον υπαλλήλου, απαιτεί από την ΑΔΑ περισσότερο από την ορθή διεξαγωγή αυτής της διαδικασίας.

30 Όσον αφορά όμως την αιτίαση της ασκήσεως εξωτερικής δραστηριότητας κατά πλήρη απασχόληση, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η Επιτροπή θα είχε εκπληρώσει καλύτερα το καθήκον της προς παροχή βοηθείας διενεργώντας τις έρευνες σε κύκλους τρίτων μάλλον παρά δίνοντας σε σύντομο χρόνο τη δυνατότητα στον ενδιαφερόμενο να αμφισβητήσει την εν λόγω αιτίαση.

31 Όσον αφορά την αιτίαση της διαβιβάσεως εμπιστευτικών εγγράφων, αποδείχθηκε μεν ότι δεν πρόκειται για εμπιστευτικά έγγραφα το πρώτον, ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου πλην όμως αυτό δεν συνιστά παράβαση του καθήκοντος προς παροχή βοηθείας. Συγκεκριμένα κατά την ακρόαση της 7ης Οκτωβρίου 1981, ο R., αμφισβήτησε μεν την εν λόγω αιτίαση, δεν διευκρίνισε όμως για ποιο λόγο τα έγγραφα που διαβίβασε χαρακτηρίστηκαν ως εμπιστευτικά στην αλληλογραφία με το πρακτορείο Meconsult. Περιοριζόμενος να παρατηρήσει, κατά τρόπο γενικό, ότι οι διαβαθμίσεις αυτές γίνονται κατά « δημοσιογραφική πρακτική » η οποία αγνοεί τα κριτήρια διαβαθμίσεως που δέχεται η Επιτροπή, ο R. δεν προσκόμισε στοιχεία που θα μπορούσαν πράγματι να θέσουν σε αμφιβολία το αξιόπιστο της εν λόγω αλληλογραφίας και, επομένως, κατά πρόδηλο τρόπο το βάσιμο της αιτιάσεως.

32 Με τον τέταρτο λόγο ακυρώσεως ο R. επικαλείται παραβίαση της γενικής αρχής « in dubio pro reo », δεδομένου ότι η προσβαλλόμενη απόφαση θεωρεί ότι ο ρόλος του προσφεύγοντος στη διαβίβαση εγγράφων υπερέβη το ρόλο απλού ενδιαμέσου, ενώ δεν αποδείχτηκε ότι ο ενδιαφερόμενος άντλησε προσωπικό όφελος από την πώληση των εγγράφων αυτών. Ο προσφεύγων υποστηρίζει περαιτέρω ότι η αιτιολογία της αποφά-

σεως περιέχει αντιφάσεις διότι δεν είναι δυνατό να αναφέρει ότι ο ρόλος του ενδιαφερομένου υπερέβη το ρόλο απλού ενδιαμέσου και συγχρόνως να δέχεται ότι ο ενδιαφερόμενος δεν άντλησε προσωπικό όφελος από τη διαβίβαση των εγγράφων και δεν τα αλλοίωσε ο ίδιος προκειμένου να αυξήσει την τιμή τους.

33 Η Επιτροπή παρατηρεί ότι ο R., όπως επιβεβαιώνεται με τις ίδιες τις δηλώσεις του, συνεργάστηκε επί πολλά έτη και με πλήρη επίγνωση της καταστάσεως, σε εμπόριο εγγράφων, των οποίων η φύση και η παρουσίαση αλλοιώθηκαν ενίοτε προκειμένου να αυξηθεί η τιμή τους έναντι του τελικού αγοραστή. Ο ρόλος αυτός υπερβαίνει κατά πολύ το ρόλο του απλού ενδιαμέσου. Το γεγονός ότι ο R. δεν άντλησε προσωπικό όφελος από τη διαβίβαση των εγγράφων ελήφθη εξάλλου υπόψη, καθότι κρίθηκε ότι η παράβαση δεν εμπίπτει στο άρθρο 17 αλλά στο άρθρο 12, πρώτη παράγραφος, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως.

34 Πρέπει να σημειωθεί σχετικώς ότι το γεγονός ότι ο προσφεύγων δεν άντλησε προσωπικό όφελος από τη διαβίβαση των εγγράφων μπορεί μεν να αποτελεί ελαφρυντικό στοιχείο πλην όμως δεν μειώνει το ρόλο του προσφεύγοντα στο ρόλο απλού ενδιαμέσου, τη στιγμή που αποδεικνύεται ότι ο R. συνεργάστηκε ενεργά στην εν λόγω διαβίβαση επί πολλά έτη, όχι μόνο ενεργώντας ως γραμματοκιβώτιο αλλά και ασχολούμενος με το λογιστικό μέρος και πληρώνοντας, σε ορισμένες περιπτώσεις, τους προμηθευτές των εγγράφων. Δεδομένου ότι η εκτίμηση της βαρύτητας της παράβασης προκύπτει από αυτά τα άλλα στοιχεία, το σκέλος του λόγου ακυρώσεως που αναφέρεται στη μη εφαρμογή της αρχής « in dubio pro reo » παρίσταται αλυσιτελές.

35 Εξάλλου τα προαναφερθέντα στοιχεία οδηγούν στη διαπίστωση ότι ο ρόλος του προσφεύγοντος υπήρξε σημαντικότερος από το ρόλο απλού ενδιαμέσου. Άρα δεν υπάρχει αντίφαση στο ότι αυτό αναφέρει η απόφαση ενώ συγχρόνως αναγνωρίζει ότι ο ενδιαφερόμενος δεν πορίστηκε κέρδος από την εν λόγω δραστηριότητα ούτε απέδωσε ο ίδιος εμπιστευτικό χαρακτήρα στα διαβιβασθέντα έγγραφα προκειμένου να επιτύχει υψηλότερη τιμή.

36 Ο πέμπτος λόγος ακυρώσεως αναφέρεται σε περιπτώσεις πλάνης της ΑΔΑ ως προς τα κρίσιμα στοιχεία της αιτιολογίας της απόφασης και τους νομικούς χαρακτηρισμούς των αποδειχθέντων πραγματικών περιστατικών. Συγκεκριμένα η ΑΔΑ, πεπλανημένως κατά τον προσφεύγοντα, αναφέρει στην απόφασή της ότι ο τελευταίος ανέβασε τις τιμές των διαβιβασθέντων εγγράφων έναντι των πελατών του πρακτορείου Meconsult,

ότι αλλοίωσε ο ίδιος τη φύση και την παρουσίαση των εγγράφων και ότι οι αλλοιώσεις αυτές αποδεικνύονται από επιστολές οι οποίες του αποδίδονται. Ο προσφεύγων προσάπτει επίσης στην ΑΔΑ ότι έδωσε ανακριβή νομικό χαρακτηρισμό τόσο στην εξωτερική του δραστηριότητα όσο και στα ποσά που εισέπραττε λόγω αυτής.

37 Η Επιτροπή απαντά ότι αρκεί να αναγνωστεί προσεκτικά το κείμενο της απόφασης για να διαπιστωθεί ότι δεν υπάρχουν περιπτώσεις πλάνης ή αντιφάσεις στην αιτιολογία. Ως προς τους φερόμενους ως πεπλανημένους νομικούς χαρακτηρισμούς η Επιτροπή παρατηρεί ότι τα ποσά που καταβάλλονταν μηνιαίως στον R. μαρτυρούν την άσκηση εξωτερικής δραστηριότητας σημαντικότερης από εκείνη που δήλωσε ο ενδιαφερόμενος και επέτρεψε η διοίκηση και ότι τα πολύ υψηλά ποσά που καταβλήθηκαν ως « έξοδα παραστάσεως » προϋποθέτουν, ανεξάρτητα από το χαρακτηρισμό τους, επίπεδο ευθύνης και ρόλο που ξεπερνούν το είδος της δραστηριότητας το οποίο ανέφερε ο R. στις αιτήσεις του για τη σχετική άδεια.

38 Όπως προκύπτει από το κείμενό της, η απόφαση δεν αναφέρει ότι ο προσφεύγων αλλοίωσε ο ίδιος τα διαβιβασθέντα έγγραφα. Έτσι απορρίπτονται τα επιχειρήματα περί πλάνης στην αιτιολογία ως προς αυτό το σημείο.

39 Όσον αφορά την εξωτερική δραστηριότητα, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η ΑΔΑ κακώς θεώρησε ως αμοιβή για την εν λόγω δραστηριότητα το ποσό που εισέπραξε ως απόδοση των εξόδων παραστάσεως, κακώς θεώρησε ως ανακριβή τη δήλωση του προσφεύγοντος περί νομικο-διοικητικής δραστηριότητας που περιλαμβάνει ιδίως τη μετάφραση ή αναθεώρηση κειμένων και κακώς θεώρησε ως βαρεία παράβαση την άσκησή της από τον προσφεύγοντα.

40 Όπως προκύπτει από τη δικογραφία, τα έντυπα των αιτήσεων άδειας για την άσκηση εξωτερικής δραστηριότητας περιλαμβάνουν τμήμα με την ένδειξη « στοιχεία οικονομικού χαρακτήρα », στο οποίο δηλώνονται η αμοιβή ή η αποζημίωση που προβλέπεται για την ίδια τη δραστηριότητα, τα έξοδα ταξιδιού και τα έξοδα διαμονής. Εφόσον λοιπόν ο ενδιαφερόμενος οφείλει να δηλώσει αυτά τα στοιχεία ακόμη και στην περίπτωση όπου λαμβάνει μόνο αποζημίωση για συγκεκριμένη δραστηριότητα, οφείλει να το πράξει κατά μείζονα λόγο στην περίπτωση που, εκτός της εν λόγω αποζημιώσεως, λαμβάνει και αμοιβή, εφόσον μόνο η πλήρης ένδειξη των συμβατικών πλεονεκτημάτων που καταβάλλονται από τον εργοδότη λόγω ορισμένης σχέσεως εργασίας και τα οποία μπορούν να ποικίλλουν σε μεγάλο βαθμό κατά τη φύση και την έκταση επιτρέπει να εκτιμηθεί επακριβώς το μέγεθος της αμοιβής. Αυτό ισχύει ακόμη

περισσότερο εν προκειμένω, δεδομένου ότι τα έξοδα παραστάσεως που εισέπραξε ο R. ξεπερνούσαν κατά πολύ τη δηλωθείσα αμοιβή.

41 Όσον αφορά τη φύση της εξωτερικής του δραστηριότητας, από τις αιτήσεις χορηγήσεως άδειας που υπέβαλε για τις περιόδους από 25 Σεπτεμβρίου 1972 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1973, από 1ης Ιανουαρίου 1974 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1975 και από 1ης Ιανουαρίου 1975 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1976, προκύπτει ότι ο R. δήλωσε ότι επρόκειτο για νομικο-διοικητική δραστηριότητα, συγκεκριμένα δε για « μετάφραση στη γαλλική ή αναθεώρηση νομοθετικών κειμένων, εκθέσεων του Συμβουλίου και της Συνέλευσης, κλπ. ».

42 Είναι προφανές ότι στην εν λόγω δήλωση ο R. δεν μνημόνευσε τη δραστηριότητά του ως συνδέσμου μεταξύ των ιταλών και βέλγων μελών του διοικητικού συμβουλίου της εταιρίας για την οποία εργαζόταν και ως « publics relations », δραστηριότητα η οποία δικαιολογούσε τα έξοδα παραστάσεως και την οποία ομολόγησε ρητά κατά την πειθαρχική διαδικασία, η οποία όμως ήταν, κατά την άποψή του, συμπληρωματική της μεταφραστικής δραστηριότητας.

43 Εφόσον όμως η εν λόγω δραστηριότητα συνεπαγόταν έξοδα παραστάσεως περίπου 25 000 βελγικών φράγκων μηνιαίως, ο R. όφειλε να αποδείξει ότι ήταν συμπληρωματική της μεταφραστικής. Αφού δε δεν το έπραξε ήταν φυσικό να θεωρηθεί ότι η εξωτερική του δραστηριότητα ήταν σημαντικότερη από τη δηλωθείσα.

44 Ως προς το γεγονός ότι οι ιεραρχικοί προϊστάμενοι του προσφεύγοντος ανέχθησαν τη δραστηριότητά του κατά την περίοδο για την οποία δεν είχε ζητήσει τη σχετική άδεια, μπορεί μεν να συνιστά ελαφρυντικό στοιχείο, δεν αίρει όμως τη βαρύτητα των παραβάσεων που διέπραξε ο ενδιαφερόμενος.

45 Με τον έκτο λόγο ακυρώσεως, ο R. επικαλείται παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας καθόσον η επιβληθείσα κύρωση είναι δυσανάλογη των πράξεων για τις οποίες κατηγορήθηκε τελικά.

46 Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η κύρωση που απαγγέλθηκε κατά του R. στηρίζεται σε δύο διακεκριμένες παραβάσεις των καθηκόντων και υποχρεώσεών του ως υπαλλήλου, αποφασίστηκε δε εντός των ορίων της ευρείας εξουσίας εκτιμήσεώς που έχει σχετικώς η ΑΔΑ αφού ελήφθησαν υπόψη η βαρύτητα των παραβάσεων και τα ελαφρυντικά στοιχεία που έγιναν δεκτά.

47 Επ' αυτού πρέπει να σημειωθεί ότι η κύρωση επιβλήθηκε λόγω παραβάσεως δύο διαφορετικών διατάξεων, δηλαδή, αφενός, της πρώτης και, αφετέρου, της τρίτης παραγράφου του άρθρου 12 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως. Σημειωτέον περαιτέρω, ότι η παράβαση της τρίτης παραγράφου συνίσταται σε δυο διακεκριμένες παραβάσεις, δηλαδή στη διαδοχική υποβολή, στις 8 Σεπτεμβρίου 1982, στις 12 Σεπτεμβρίου 1983 και στις 22 Δεκεμβρίου 1975, τριών αιτήσεων για τη χορήγηση άδειας ασκήσεως εξωτερικής δραστηριότητας που περιείχαν ανακριβείς δηλώσεις καθώς και στο γεγονός ότι δεν υποβλήθηκε αίτηση χορηγήσεως άδειας για την εξωτερική δραστηριότητα που ασκήθηκε μετά την 31η Δεκεμβρίου 1976. Τέλος οι προσαπτόμενες παραβάσεις είναι κατά τούτο βαρύτερες καθότι συνίστανται είτε σε ενέργειες κατ' εξακολούθηση είτε σε παρατεταμένη επί αρκετά μακρά περίοδο παράλειψη.

48 Λαμβανομένων υπόψη αυτών των στοιχείων καθώς και του γεγονότος ότι την επιβληθείσα κύρωση πρότεινε το πειθαρχικό συμβούλιο, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η ΑΔΑ υπερέβη την εξουσία εκτιμήσεως που έχει κατά την άσκηση των πειθαρχικών αρμοδιοτήτων της, επιβάλλοντας στον R. την κύρωση του υποβιβασμού κατά βαθμό.

49 Ο προσφεύγων που υποβιβάστηκε από το βαθμό Α5/6 στο βαθμό Α6/4, διαμαρτύρεται περαιτέρω για το ότι τοποθετήθηκε επίσης σε χαμηλότερο κλιμάκιο, πράγμα που προβλέπεται στον κανονισμό υπηρεσιακής καταστάσεως ως κύρωση διαφορετική του υποβιβασμού ενώ, σύμφωνα με το άρθρο 86 του κανονισμού, για το αυτό παράπτωμα δεν μπορεί να επιβληθεί παρά μόνο μία πειθαρχική κύρωση.

50 Ωστόσο, στον κανονισμό υπηρεσιακής καταστάσεως δεν υπάρχουν διατάξεις που προβλέπουν ότι στις περιπτώσεις αλλαγής του βαθμού πρέπει να διατηρείται το ίδιο κλιμάκιο. Όσον αφορά την προαγωγή, το άρθρο 46 θέτει ιδιαίτερους κανόνες για τη χορήγηση νέου κλιμακίου. Δεδομένου ότι δεν υπάρχει τέτοια διάταξη όσον αφορά τον υποβιβασμό, το ζήτημα της χορηγήσεως κλιμακίου ανήκει στη διακριτική εξουσία της ΑΔΑ και δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι ο καθορισμός κλιμακίου συνιστά αυτοτελή κύρωση. Εξάλλου, αν ληφθεί υπόψη ότι η κύρωση του υποβιβασμού μπορεί να διαμορφωθεί αναλόγως της περιπτώσεως κατά τρόπο ώστε να περιλαμβάνει υποβάθμιση κατ' αρκετούς βαθμούς στο πλαίσιο της σταδιοδρομίας του ενδιαφερομένου, η ίδια κύρωση μπορεί επίσης να διαμορφωθεί κατά τρόπο ώστε να συνεπάγεται αλλαγή κλιμακίου σε σχέση με το κλιμάκιο που είχε ο ενδιαφερόμενος υπάλληλος στο βαθμό του πριν από την επιβολή της κυρώσεως.

51 Με τον έβδομο λόγο ακυρώσεως, ο R. προσάπτει στην ΑΔΑ ότι παρεβίασε τα δικαιώματα της υπερασπίσεως καθότι δεν κίνησε νέα διαδικασία με βάση τα ελαφρότερα παραπτώματα που διατύπωσε τελικώς εις βάρος του το πειθαρχικό συμβούλιο. Κατά τούτο η ΑΔΑ παρέβη την υποχρέωσή της να γνωστοποιεί από την έναρξη της πειθαρχικής διαδικασίας όλες τις αιτιάσεις που διατυπώνονται σε βάρος υπαλλήλου.

52 Αντιθέτως η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η κύρωση που επιβλήθηκε τελικά στον προσφεύγοντα δεν στηρίζεται σε πραγματικά περιστατικά διαφορετικά εκείνων που του αποδόθηκαν ήδη κατά την έναρξη της διαδικασίας.

53 Πρέπει να σημειωθεί ότι τα στοιχεία που προέκυψαν κατά τη διαδικασία δεν οδήγησαν στο να αποδοθούν στον R. πράξεις διαφορετικές εκείνων που του καταλογίστηκαν αρχικά αλλά στο διαφορετικό χαρακτηρισμό των ίδιων πράξεων, οι οποίες κρίθηκαν ελαφρότερες.

54 Πράγματι, ο χαρακτηρισμός πράξεως ως παραβάσεως περιλαμβάνει κατ' ανάγκη τους λιγότερο βαρείς χαρακτηρισμούς της ίδιας αυτής πράξης που προβλέπει ενδεχομένως ο κανονισμός υπηρεσιακής καταστάσεως οπότε δεν μπορεί να γίνει λόγος για νέα αιτίαση. Εξάλλου ένας από τους σκοπούς της υπεράσπισης είναι να επιτύχει, στην περίπτωση που δεν είναι δυνατό να αποδειχθεί ότι δεν συντρέχει παράβαση, τον ολιγότερο βαρύ χαρακτηρισμό των πράξεων για τις οποίες κατηγορείται ο ενδιαφερόμενος.

55 Βάσει των προαναφερθεισών σκέψεων δεν μπορεί να γίνει δεκτός κανένας από τους λόγους ακυρώσεως που προέβαλε ο R., η δε προσφυγή 255/83 πρέπει να απορριφθεί.

56 Με την αγωγή 256/83 που ασκήθηκε για την περίπτωση που θα κρινόταν νόμιμη η πειθαρχική κύρωση, ο R. ζητεί την αποκατάσταση της υλικής ζημίας και της ηθικής βλάβης που ισχυρίζεται ότι υπέστη λόγω των υπηρεσιακών πταισμάτων ή παραλείψεων στα οποία υπέπεσε η ΑΔΑ κατά την πειθαρχική διαδικασία. Ο ενάγων ζητεί από το Δικαστήριο:

« 1 ) να διαπιστώσει τα υπηρεσιακά πταίσματα της Επιτροπής·

2 ) να αποφανθεί ότι τα εν λόγω πταίσματα αποτελούν την αποκλειστική αιτία της σοβαρής και ανίατης ασθένειας, από την οποία προσβλήθηκε ο ενάγων·

3) να υποχρεώσει την Επιτροπή να καταβάλει στον ενάγοντα:

— ως υλική ζημία: 12 εκατομμύρια βελγικά φράγκα·

— ως ηθική βλάβη: 5 εκατομμύρια βελγικά φράγκα·

4) να καταδικάσει την Επιτροπή σε όλα τα δικαστικά έξοδα. »

57 Εφόσον ο προσφεύγων θεωρεί ως υπηρεσιακά πταίσματα τις πράξεις που προέβαλε στο πλαίσιο της προηγούμενης προσφυγής κατά του κύρους της αποφάσεως, αρκεί η παραπομπή στις σκέψεις που αναπτύχθηκαν σχετικώς.

58 Εξάλλου δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η Επιτροπή καθυστέρησε υπερβολικά, και κατά τούτο πλημμελώς, να διαπιστώσει αν ο R. είχε πράγματι διαπράξει τις παραβάσεις για τις οποίες κατηγορήθηκε και να επιβάλει την κύρωση την οποία επέσυραν εκείνες που έγιναν τελικά δεκτές αφήνοντας έτσι τον ενδιαφερόμενο επί μακρά περίοδο και χωρίς εύλογη αιτία σε κατάσταση αβεβαιότητας που μπορούσε να βλάψει τα συμφέροντα, την υπόληψη και την υγεία του. Πράγματι, η κίνηση της διαδικασίας που προβλέπει το παράρτημα IX του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, η οποία διήρκεσε από 11 Ιουνίου 1982 μέχρι 3 Ιανουαρίου 1983, φαίνεται να δικαιολογείται και εκ των υστέρων από τη βαρύτητα των αιτιάσεων που διατύπωσε τελικώς το πειθαρχικό συμβούλιο. Όσον αφορά την περίοδο προ της προσφυγής στο πειθαρχικό συμβούλιο πρέπει να θεωρηθεί ότι η εξέλιξη της διαδικασίας δεν υπήρξε ιδιαίτερη αργή παρά μόνο κατά την περίοδο μεταξύ της εγκρίσεως από τον ενάγοντα του σχεδίου πρακτικών της ακροάσεως (23 Νοεμβρίου 1982) και της συντάξεως της αναφοράς που υποβλήθηκε στο πειθαρχικό συμβούλιο (η οποία φέρει ημερομηνία 27 Μαΐου 1982). Αν ληφθεί υπόψη ο χρόνος που απαιτείται για τη σύνταξη αναφοράς επί αρκετά περίπλοκου φακέλου, καθώς και το γεγονός ότι ο ενάγων, που δεν δήλωσε την αλλαγή διευθύνσεώς του (πράγμα που εμπόδισε τη διοίκηση να επικοινωνήσει μαζί του όταν απουσίαζε λόγω ασθένειας) και που ουδέποτε εμφανίστηκε για να υπογράψει το οριστικό κείμενο των πρακτικών της ακροάσεως, ευθύνεται και αυτός για την καθυστέρηση η οποία προήλθε από τις επανειλημμένες απόπειρες της διοίκησης να επιτύχει την υπογραφή του εν λόγω εγγράφου από τον ενάγοντα, κανένα βαρύ πταίσμα δεν προκύπτει εις βάρος της ΑΔΑ ούτε για την περίοδο προ της προσφυγής στο πειθαρχικό συμβούλιο.

59 Όσον αφορά το από 10 Σεπτεμβρίου 1981 έγγραφο του O'Kennedy καθώς και το συνημμένο σημείωμα, από τις κάπως ατυχείς εκφράσεις τους δεν προκύπτει καθόλου ότι η ΑΔΑ θεώρησε εκ των προτέρων τον ενδιαφερόμενο ένοχο των προσαπτομένων

πράξεων. Εν πάση περιπτώσει, αν υπήρχε κάποια αμφιβολία σχετικώς κατά το χρόνο της ενάρξεως της πειθαρχικής διαδικασίας, ήρθη στη συνέχεια όχι μόνο κατόπιν των ρητών δηλώσεων της ΑΔΑ ( βλ. σχετικώς το από 21 Απριλίου 1982 έγγραφο του προέδρου της Επιτροπής προς τον R. ) αλλά και με τη συμπεριφορά της, δεδομένου ότι έδωσε στον R., καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας, τις μεγαλύτερες δυνατότητες προκειμένου να αμυνθεί.

60 Άρα πρέπει να απορριφθεί και η αγωγή 256/83.

**Επί των δικαστικών εξόδων**

61 Σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 2, του κανονισμού διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα.

62 Σύμφωνα όμως με το άρθρο 70, προκειμένου περί προσφυγών υπαλλήλων των Κοινοτήτων, τα όργανα φέρουν τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν.

Για τους λόγους αυτούς

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ( πρώτο τμήμα )

αποφασίζει:

**1 ) Απορρίπτει την προσφυγή και την αγωγή.**

**2 ) Κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα.**

Bosco Joliet O'Higgins

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 11 Ιουλίου 1985.

Ο γραμματέας

P. Heim

Ο πρόεδρος του πρώτου τμήματος

G. Bosco